

Sing vooraf staande: Psalm 33:7 (p. 159)

7 Die HEER wat bo die wentelkringe / van son en maan sy rykstroom stig,
aanskou die mense^{en} alle dinge – / daar's niks bedek voor sy gesig.
Uit sy vaste woning / waar Hy heers as Koning, / sien Hy, Skepper-HEER,
uit oneindig hoë / blou-deurglansde boë / op sy skepsel neer.

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.
Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die
kragtige werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Lofpsalm 47:4 (p. 241)

4 Psalmsing tot Gods eer! Weet dat Hy regeer. / Hy het opgevaar, Koning is Hy daar
van die heidendom. Vorste^{en} volke kom / om sy volk te wees, Abrams God te vrees.
Skild en teëweer is van U, o HEER! / Sing dan juublend bly! Hoog verhewe^{is} Hy!

Geloofsbelydenis Apostolicum

Wet

Psalm 40:4 (p. 205)

4 Net om u wil te doen soos in u Boek / die wonderskrif wat nooit vergaan –
dit klaar van my geteken staan, / dit wil ek, HEER, van ganser harte seek.
Ek bied U hart en hande / in will'ge offerande – / al wat ek is en het;
diep in my ingewand / waar liefde^{en} ywer brand, / draag ek u heil'ge wet.

Gebed

Psalm 48:1 (p. 243)

1 Die HEER is groot waar Sions top / hom wentel uit die dieptes op.
Hy is lofwaardig, waar verhewe / die berg en stad in songlans bewe,
en Sion teen die noorde / blink, bó die lof van woorde.
Daar waar in vlekkelose wit / die Koning van die wêreld sit,
het Hy, wat een die vyand waak, / as rotsburg Hom bekend gemaak.

Skriflesing: 1 Samuel 8

Teks: 1 Samuel 8:7b

**Maar nie jou het hulle verwerp nie, maar My het hulle verwerp om nie
koning oor hulle te wees nie. (1 Samuel 8:7b AFR53)**

Hoe dikwels gebeur dit net nie, dat ons die heerskappy van God oor ons verwerp en iets
anders aangryp nie!

Die volk Israel staan voor Samuel. Hulle versoek hom om 'n koning oor hulle aan te stel,
soos wat daar oor die ander nasies is.

- Hulle motiveer ook die saak.
 - Die versoek is nie heeltemal ongegrond nie. Samuel het hulle goed regeer,
maar hy het nou oud geword en hy kan nie meer sy werk behoorlik doen nie.
 - Ons lees dat hy sy twee seuns, Joël en Abia, as rigters in Berseba aangestel
het.
 - Die bedoeling was natuurlik dat hierdie twee seuns hom moes help om die
volk te rig.

Maar ons lees in die volgende vers dat hierdie twee seuns nie die reg gelewe het nie –al twee het die pad byster geraak.

- Hulle het onregverdig maniere gebruik om wins te maak wat hulle nie toekom nie.
- Hulle het ook toegelaat dat mense hulle omkoop en die sake waarvoor hulle moes regspraak, verdraai het.

Die saak lyk sommer baie goed as ons dit van buite bekyk: Die mense wil 'n koning hê.

- Samuel is oud en dit raak tyd dat daar 'n bekwame jong man die regering by hom oorneem.
- Hulle doen ook die saak op 'n manier wat baie eerlik voorkom.
 - Hulle kom nie in opstand of breek in 'n rewolusie uit nie.
 - Hulle versoek kom langs die wettige weg.

Die oudstes, dit wil sê die volksverteenvoerders, het 'n wettige vergadering gehou en by hierdie vergadering rig hulle die versoek.

- Hulle stel dit baie duidelik aan Samuel dat hulle “gerig” wil word.
- Hiermee bedoel hulle dat hulle wil hê dat daar nou iemand oor hulle moet regeer wat reg sal laat geskied oor hulle en nie meer mense wat in die naam van rigters onreg oor hulle bedryf nie.

Hulle versoek en bespreking op hierdie vergadering gaan ook nie by Samuel verby nie.

Hulle ken hom in die saak.

- Hulle wil juis hê dat hy die koning oor hulle moet aanstel.
- In vers 20 sê hulle vir Samuel dat hulle 'n koning wil hê om hulle aan te voer in oorlogstyd.

Dit is inderdaad 'n grondige rede. Dink maar daaraan hoe die Filistyne in hierdie tyd met die Israeliete gewerk het, byvoorbeeld toe die ark weggevoer is!

Maar agter al hierdie dinge wat goed en reg lyk, is daar tog baie verkeerd!

- Dit is nie die rigterskap, met ander woorde die rigters, wat met die besondere genadegawes regeer het oor die volk, wat misluk nie.
- Die Here het net elke keer rigters geroep wanneer Israel as volk misluk het.

Dit is juis waar die fout lê. Die volk behoort teen hierdie tyd – met al die ervaring wat hulle al opgedoen het – te weet dat 'n koning oor hulle nie die oplossing sou wees nie.

- Die oplossing is 'n ware en persoonlike lewe met die HERE –
 - 'n lewe waarin hulle onvoorwaardelik voor die wil van die Here moet buig;
 - 'n lewe waarin hulle net die soewereiniteit van God erken.

Die volk moes dit al geleer het, want Samuel het hulle juis verlos deur hulle kragtig tot bekering te beweeg.

- Dit was so suksesvol om hulle tot God toe te bekeer dat hierdie oorwinning dwarsdeur Samuel se lewe stand gehou het.
- As bewys hiervan gaan hulle in 1 Samuel 12 en rig die klip tussen Mispa en Sen op en noem dit Ebenhaéser:

Tot hiertoe het die Here ons gehelp! (1 Samuel 7b AFR53)

Maar nou wil die volk meteens 'n koning hê.

- Die verhouding met die Here word verbreek.

- Hulle gaan nou meteens op 'n baie onpersoonlike weg – hulle verwag nou hulle heil van 'n onpersoonlike regeringstruktuur.
- Dit beteken dat hulle dink dat hulle gered gaan word deur die feit dat hulle 'n koning het.

Die bekwaamheid van die man wat gaan regeer is nog nie eers getoets nie, want dit gaan nie daarom nie. Hulle wil het hê dat daar oor Israel 'n koningskap ingestel moet word, soos wat die geval was by al die ander nasies van hulle tyd.

Hulle maak dus eintlik twee foute, en al twee is teen die majesteit van die Here:

- Die eerste een is dit dat hulle nie meer persoonlike gemeenskap met die Here hulle God soek nie.
- Dit tweede is ook dat hulle nie hierdie instelling van die koningskap as 'n verantwoordelike instelling uit die hand van God vra nie.

Ons kan hierdie saak baie reguit stel: dit is Godsverlating.

- Dit is presies dieselfde as die bouers van die Babeltoring wat vir hulle heil gaan soek in die toring wat hulle bou.
- Hulle het ook gedink dat hulle so 'n magtige organisasie van eenheid kan opbou dat hulle eintlik in staat kan wees om daardeur die wil van God te ontvlug.

Regdeur die Bybel vra die Here dat Hy alleen vertrou moet word.

- Daarom beskou die Here hierdie versoek van Israel as afgodery.
- Die Here laat ons hier baie duidelik verstaan dat daar net een saak is wat ons tot redding is in die lewe:
 - Dit is 'n persoonlike verhouding met Hom –
 - 'n verhouding waarin ons absoluut op Hom vertrou.

God leer ons in sy Woord dat enige iets of wyse waarop ons ons vertrou stel, anders as op God se absolute heerskappy, afgodery is. So staan daar in die Tien Gebooie geskryf:

Ek is die HERE jou God wat jou uit Egipteland, uit die slawehuis, uitgelei het.
(Eksodus 20:2 AFR53)

Onmiddellik daarna beveel Hy dat ons geen afgode mag hê nie.

- Dit beteken dat ons slegs en alleen op die Here moet vertrou in alle sake.
- Op die oomblik wat ons ons vertrou van God afwend, daardie oomblik pleeg ons afgodery.

Dit is wat Israel hier doen met die versoek om 'n koning te hê soos al die ander nasies.

Net soos Israel moet ook óns ons verlossing heeltemal van God verwag.

- Dit beteken dat ons ons verlossing in geestelike en materiële sake, in die tyd waarin ons leef en in die ewigheid hierna, van God moet verwag.
- Dit het vir Israel beteken dat hulle ook hulle regering van God moes verwag – dus dat hulle in hulle persoonlike godsdienstverhouding tot God gelei en regeer sou moes word.
- Hulle verkies regering buite die HERE om.

Dit is dus inderwaarheid 'n oortreding van die eerste gebod. Dit is dan ook waarom die Here teruggaan na die tyd toe die Tien Gebooie gegee is. Hy sê:

... maar My het hulle verwerp om nie koning oor hulle te wees nie. Soos al die werke wat hulle gedoen het, van die dag af dat Ek hulle uit Egipte laat optrek het tot vandag toe, dat hulle My verlaat en ander gode gedien het – ...
(1 Samuel 8:7b, 8a AFR53))

Hierdie verkeerde gesindheid van die volk bewys dat hulle nie net hier 'n fout gemaak het nie – hulle hele lewenshouding was so valslik ingestel.

- Eintlik is hierdie afvallige houding nie net by Israel nie maar by alle mense.
- So stel Adam en Eva na die gesprek met die slang hulle vertrou meteens op 'n vrug en nie meer op God nie.
- Hulle het ook die persoonlike uit die godsdiens uitgehaal.

Toe Israel die dag met hierdie versoek na Samuel toe gekom het, was hulle nie sonder 'n koning nie.

- Die Koning wat hulle as sy volk uitverkies het, was nog steeds hulle Koning – die Here.
- Die feit dat die volk God se Koningskap verwerp in ruil vir die koningskap van 'n aardse mens, beteken dat hulle ook hulle posisie as die uitverkore volk van God verwerp.
- Hiermee leer die Here ons duidelik dat die mens se redding nie geleë is in struktuurveranderinge nie. Dit is afgodery.

Op hierdie punt sondig ons baie. Hoe dikwels sien ons nie vir ons verlossing en 'n toekoms vir ons land die veranderinge van bestaande strukture nie.

- Ons dink soms ons moet politieke sisteme opbou om 'n land se toekoms te bou.

Dit is maar dieselfde sonde as Israel.

- God stel dit baie duidelik dat Hy regeer en dat die vertrou op Hom moet wees.
- Ons redding lê nie in aardse dinge nie – dit lê nie op die vertrou wat ons op iets buite die hemel het nie. Dit is net by God te vinde.

Samuel praat ook met ons as hy die implikasies van 'n aardse koning vir hulle voorhou.

- Hy vertel dat hulle hulle identiteit gaan verloor – hulle gaan 'n onpersoonlike massa word.
- Hulle gaan die beskikkingsreg oor hulle kinders verloor. Hulle oeste en besittings sal hulle moet afstaan. Hy sê dat elkeen van hulle hulle vryheid gaan inboet en slawe van die koning gaan wees.

Samuel stel dit baie duidelik dat die mens en 'n volk nie sy redding in die owerheid as 'n abstrakte staatsmasjien moet soek nie.

- Ons moet waak. God het ook 'n regering oor ons gestel. Ons moet daardie regering maar ernstig in die gebed aan God opdra dat hulle voor Hom in hulle spoor moet trap.
- Hoeveel keer hoor ons nie in hierdie tyd die mense praat asof die regering God vervang het nie.

U ken die Bybel en u weet dat hierdie klompie Israeliete se ideale verwagtings van hulle koning wreed ontnugter is. Dink maar aan die droewige geskiedenis van Saul, die eerste koning. Dink ook aan die latere konings wat veroorsaak het dat hulle geloof so verdwaal het dat die Here hulle in ballingskap laat wegvoer het.

Daar is mense wat hierdie fout met die kerk ook maak. Hulle lewe asof ons redding van die struktuur van die kerk afhang.

- Dit is nie saligmakend om aan 'n kerk te behoort nie.
- Daar moet 'n persoonlike band tussen jou en die Koning van die kerk wees. Die Here Jesus Christus is die Koning van die kerk.
- Hy is die absolute Koning van die kerk en die wêreld.

Ons moet in ons lewe getrou wees aan Hom.

- Hy is die Regeerder van die geskiedenis.
- Hy is die enigste Koning wat aan ons blywende verlossing kan gee – nie net in die ewigheid hierna nie, maar ook hier in die tyd en in die land waarin ons leef!

Hierdie Koning verwag van ons persoonlike hartediens. Hy verwag van ons verantwoordelike burgerskap.

Ons moet dus daarteen waak dat ons nie aan die kerk behoort, met ons verwagtinge buite die kerk, nie.

- Ons moet ons kerklike burgerskap so beoefen dat die Drie-Enige God die Koning is;
- dat dit duidelik kan wees dat net Hy verlossing skenk.

Moenie dat die nasies u verlei nie. Israel het **soos die nasies** God verwerp.

Vertrou op die Here met geloof, en vaste aanbidding, sodat u sy liefde in u verlossing deelagtig kan word.

Amen.

Slotgebed

Slotpsalm 84:2 (p. 424)

2 Die mossie vind 'n huis, o HEER, / die swaeltjies lê in nessies neer;
en ek vind rus by u altare, / waar U vir my 'n woning maak
en U, my Koning, my bewaak. / Gedugte HEER der leërskaare,
welsalig wie in u paleis / U altyddeur mag loof en prys!

Die HERE sal jou seën en jou behoed;

Die HERE sal sy aangesig oor jou laat skyn en jou genadig wees;

Die HERE sal sy aangesig oor jou verhef en aan jou vrede gee.

Amen.

Dr MJ du Plessis
Hulpdienspredikant
Gereformeerde Kerk Clanwilliam
Datum: 1 September 2013